

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	1-й (осв.-професійний)
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	3
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво	Вид дисципліни	Вибіркова, з циклу спеціальної підготовки
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування	Семестр	5

ПРОЕКТУВАННЯ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ

Семестр 5 (01 вересня -14 грудня 2021 н.р.)

Викладач	Фоменко Оксана Віталіївна, старший викладач кафедри Архітектури ХДАДМ, PhD (канд. архітектури)
E-mail	oksdik99@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	За розкладом
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 2, ауд. 303)
Телефон	057 706-02-46 кафедра Архітектури

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Архітектурне проектування багатофункціональних будівель та споруд – особлива сфера професійної роботи архітектора. Широта охоплення проблематики та перелік вирішуваних питань вимагають комплексних знань та творчого підходу для успішної роботи. Багатофункціональна архітектура вивчається на базі знань з професійної термінології, архітектурної типології, архітектурного проектування, сучасної зарубіжної та вітчизняної архітектури, основ містобудування, архітектурно-будівельних конструкцій та інженерного забезпечення будівель.

Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу дисципліни та консультації у практичній роботі. Якщо студент не отримав достатню попередню профільну підготовку перед початком вивчення дисципліни, йому надаються додаткові теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза аудиторними заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи та Telegram (тільки у робочі дні до 18-00).

Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (архітектурне проектування);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Підсумкові роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані:

1. На ел. скриньку кафедри archkaf2021@gmail.com ;
2. На месенджер Telegram, у групу що створюється відповідно поточного учбового проекту.

Для опрацювання додаткових тем можливі консультації (тільки у робочі дні до 18-00) поза розкладом за погодженням сторін.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Для розуміння студентами складу, обсягу та вимог до графічного подання практичних завдань дисципліни, використовуються роботи з методичного фонду. Окремі навчально-інформаційні матеріали, посилання на інформацію (відповідно до теми заняття) видаються викладачем під час аудиторних годин з фіксацією на Telegram-каналі групи.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Процес роботи супроводжується веденням конспекту лекцій. Використовується комп'ютерна техніка (ноутбук/планшет/проектор) з можливістю виходу до мережі Інтернет і з програмним забезпеченням Archicad (або іншою графічною програмою). Програми, необхідні для вивчення лекційного матеріалу та виконання завдань: Microsoft Word, CorelDraw, Photoshop, ArchiCAD – або будь яка інша графічна програма. Також потрібний папір для ескізування, олівці/лайнери. Індивідуальні завдання – графоаналітичні роботи– виконуються власноруч у графічній комп'ютерній програмі.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни є освоєння загальних принципів архітектурного проектування багатофункціональних комплексів в містобудівному контексті з урахуванням взаємодії елементів урбосистеми «місто – міський район – ділянка», а також навчання студентів розумінню закономірностей формування і розвитку БФК в організації суспільного простору як наслідку поліцентричної побудови урбанізованого середовища, де співіснує велика кількість функцій, які для прояву вимагають відповідного просторового оточення

Завданнями дисципліни є: навчити здобувачів вищої освіти розуміти зв'язок містобудівних, соціально-культурних і архітектурних аспектів в процесі проектування БФК; надати здобувачам вищої освіти відомостей про типологічні особливості, містобудівні і архітектурно-планувальні прийоми створення БФК.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: методики та методи проведення наукових досліджень в архітектурі при вивченні ідеологічних, соціальних, культурних, функціонально-технічних та економічних передумов архітектурного проектування багатофункціональних комплексів; методи вирішення архітектурно-об'єктних завдань при створенні багатофункціональних об'єктів; можливості використання функціональних і структурних особливостей багатофункціональних громадських комплексів; прийоми формування багатофункціональних архітектурних споруд громадського призначення; обґрунтовано виділяти етапи та використовувати основні положення архітектурно-проектного процесу для багатофункціональних громадських комплексів

вміти: професійно використовувати в роботі сучасні теоретичні думки та досвід проектно-практики в галузі багатофункціональної архітектури; використовувати технології комплексного проектування, що передбачають пошук кінцевого архітектурного рішення спільно з розробкою питань містобудівного, конструктивного, інженерно-технічного характеру, питань будівельної фізики та кліматології, методів зведення будівель, організації та економіки проектування і будівництва тощо; працювати з нормативно-технічними матеріалами і вимогами – законами України (про пожежну безпеку), ДБНами та ін. документами, що регламентують проектно-будівельну діяльність.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

- СК03.** Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.
- СК05.** Здатність до аналізу і оцінювання природнокліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціальнодемографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.
- СК06.** Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.
- СК07.** Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
- СК08.** Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
- СК16.** Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.
- ПР02.** Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.
- ПР03.** Застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
- ПР04.** Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.
- ПР05.** Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
- ПР06.** Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.
- ПР09.** Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.
- ПР12.** Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.
- ПР16.** Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.
- ПР19.** Організувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтного середовища.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Проектування багатофункціональних комплексів» призначена для підготовки фахівців в галузі архітектури та будівництва, даючи майбутньому бакалавру відомості про сучасні багатофункціональні архітектурні споруди із програмою комплексного обслуговування, які приваблюють не тільки комфортністю, різноподібністю та високою якістю послуг, що відповідає організацією зовнішнього та внутрішнього середовища, а й тим, що тут у концентрованому вигляді реалізується поняття «міське життя». Дисципліна допомагає здобувачам вищої освіти усвідомити основні цілі та завдання сучасної проектної діяльності, виявляти актуальні соціальні, культурні та екологічні проблеми створення доступного та комфортного середовища.

Дисципліна вивчається протягом 5 семестру і складається з 30 лекційних годин, 15 практичних (семінарських) занять, на самостійну роботу відводиться 45годин. Структурно дисципліна складається з 2-х змістових модулів і 4 тем. Вивчення курсу завершується диференційованим заліком в кінці 5 семестру.

Тема	Години (лекції, практичні)	Результати навчання	Завдання
5-ий семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Міськобудівні аспекти , класифікація і структура БФК			

Тема 1. Передумови формування та міськобудівні аспекти проектування багатофункціональних суспільних комплексів	10ч лекц 4ч практ	Визначення передумов формування БФК в організації суспільного простору як наслідку поліцентричної побудови урбанізованого середовища, де він є компактним зосередженням елементів громадського обслуговування, а також зумовлює особливий ритм життя, формує сучасне міське середовище.	Робота з конспектом та літературою. Графоаналітична робота №1 «Міськобудівні аспекти створення БФК» формат А2
Тема 2. Класифікація і структура багатофункціональних суспільних комплексів	6ч лекц. 4ч практ	Виявлення класифікації, структури, морфології і компоновальної схеми багатофункціональних суспільних комплексів як системи взаємопов'язаних просторів громадського призначення, що існують у вигляді єдиного архітектурного ансамблю-фрагменту багат шарового міського середовища. Усвідомлення того, що багатофункціональний комплекс – об'єкт, який має індивідуальні образні характеристики, часто є акцентом у композиції міської забудови, демонструє сучасний стиль життя, нові форми спілкування та відпочинку.	Робота з конспектом та літературою. Графоаналітична робота №2 «Класифікація і структура БФК» формат А2 Робота з конспектом та літературою.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості архітектурного проектування і специфіка основних груп БФК			
Тема 3. Особливості архітектурного проектування БФК	8ч лекц 4ч. практ.	Визначення загальних принципів функціональної організації, планувального рішення, просторової організації, архітектурно-художньої побудови багатофункціональних суспільних комплексів (БФК).	Робота з конспектом та літературою. Реферат за темами лекційного матеріалу (індивідуальні завдання)
Тема 4. Специфіка основних груп БФК	6ч лекц 4ч. практ	Усвідомлення того, що розмаїття потреб людини зумовлює різноманітність видів діяльності. Ця парадигма пояснює співіснування великої кількості функцій, які для прояву вимагають відповідного просторового оточення. Воно (оточення) і організовується створенням різних груп БФК.	Робота з конспектом та літературою. Графоаналітична робота №3 «Аналіз особливостей архітектурної побудови обраного БФК» формат А2

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді виконання графоаналітичних робіт, написання рефератів, які являють собою закріплення теоретичних аспектів дисципліни. Практична робота складається з виконання графоаналітичних завдань, а також із написання і обговорення рефератів в контексті лекційних тем дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковою формою контролю опанування і закріплення знань з дисципліни є диференційований залік. Для отримання оцінки заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100	задовільно	64-74	D
			A 95-97		60-63	E
			A- 90-94	незадовільно	35-59	FX
добре	82-89	B		незадовільно (повторне проходження)	0-34	F
	75-81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Організація та проведення занять з дисципліни проводяться відповідно до загальноприйнятих норм і правил поведінки Вищої школи. Викладач координує процес занять, а також сприяє створенню умов щодо необхідного рівня професійної дискусії. Особлива увага приділяється досягненню програмних результатів навчання дисципліни. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не являються перешкодою для реалізації здобувачами вищої освіти процесу навчання.

Викладач створює безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами, попередженням викладача та інформуванням деканату), а також запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання теми (вивчення лекційного матеріалу, виконання завдань практичної частини курсу) відбувається неодмінно в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких причин.

Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

ПОЛІТИКА ЩОДО ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний, тощо).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, статтях, проектних розробках, тезах тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг здобувача і оцінку його роботи. У разі прояву плагіату – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно [положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв»](https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf) (<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: <https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrainy/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>; <https://saiup.org.ua/novvny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ КУРСУ (за розкладом осіннього семестру 2021-2022 н.р. року)

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
5 семестр						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Міськобудівні аспекти , класифікація і структура БФК						
07.09	1	Лекція	Передумови формування багатофункціональних суспільних комплексів (БФК) у сучасних умовах.	2		
	1		Поліцентрія сучасних міст. Споживання і споживча психологія	2		
14.09	1	Лекція	Система міських суспільних центрів.	2		
	1		Місце розміщення і виявлення спеціалізації	2		
21.09	1	Лекція	Стратегії облаштування і генплан участку	2		
	2	Лекція	Класифікація БФК	2		
28.09	2	Лекція	Морфологія БФК	2		
	1	Практичне	Ескізна розробка і компоновка графоаналітичного завдання №1	2		Формат А2
05.10	2	Лекція	Компонувальна схема БФК	2		
	1	Практичне	Робота над графоаналітичним завданням №1	2		
12.10	3	Лекція	Загальні вимоги до БФК	2	Поточний перегляд	
	1	Практичне	Вибір і обґрунтування тем рефератів згідно лекційним матеріалам. Остаточне оформлення графоаналітичного завданням №1	2		
19.10	3	Лекція	Склад багатофункціонального суспільного комплексу	2		
	2	Практичне	Ескізна розробка і компоновка графоаналітичного завдання №2	2		Формат А2
26.10	2	Практичне	Захист і обговорення рефератів за темами лекцій .	2		
-		Перевірка графоаналітичних робіт	Перевірка графоаналітичного завдання №1- 2 години	2	Модульний перегляд	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості архітектурного проектування і специфіка основних груп БФК						
02.11	3	Лекція	Принципи об'єднання компонентів	2	Поточний перегляд	

	3	<i>Практичне</i>	Робота над графоаналітичним завданням №2	2		
09.11	3	<i>Лекція</i>	Функціональна організація БФК.	2	Поточний перегляд	
	3	<i>Практичне</i>	Остаточне оформлення графоаналітичного завдання №2	2		
16.11	4	<i>Лекція</i>	Планувально-просторова організація.БФК. Вимоги.	2	Поточний перегляд	Формат А2
	4	<i>Практичне</i>	Робота над графоаналітичним завданням №3	2		
23.11	4	<i>Лекція</i>	Архітектурно-художня організація БФК	2		
	4	<i>Лекція</i>	Аналіз найбільш поширених видів БФК	2		
30.11	4	<i>Практичне</i>	Остаточне оформлення графоаналітичного завдання №3	2	Поточний перегляд	
		<i>Перевірка графоаналітичних робіт</i>	Перевірка графоаналітичного завдання №2,3	2		
-		<i>Перевірка всього обсягу робіт</i>	Перевірка модульних Робіт по всьому обсягу дисципліни 4години	4	Екзаменаційний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
Модуль 1	Модульний перегляд	0–50
Модуль 2	Екзаменаційний перегляд	0–50
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали			Критерії оцінювання
	0-20	0-30	0-50	
A++ 98-100	20	29-30	49-50	Студент в повному обсязі опанував матеріал тем, опрацював додаткові матеріали, що знайшло відображення в якісному конспекті, підготовці реферату. Відповів на усі питання під час поточного контролю. Аргументовано формулює власну думку і можливі шляхи вирішення проектних проблем. Не мав жодних пропусків занять без поважних причин.
A+ 95-97	18-19	28-29	49	Студент в повному обсязі опанував матеріал тем, опрацював додаткові матеріали, підготував реферат. Показав відмінні результати під час поточного контролю знань .Аргументовано відповідав на питання тем дисципліни, вів якісний конспект лекцій. Не мав пропусків занять без поважних причин.
				Студент в повному обсязі опанував матеріал тем, продемонстрував якісний рівень знань під час

A 90-94	17-18	27-28	46-48	обговорень актуальних питань в ході роботи над завданням. Продемонстрував вміння ефективно опрацювати і оформлювати надану і додаткову інформацію, а також дисциплінованість.
B 82-89	14-16	24-27	44-46	Студент в достатньому обсязі опанував головні матеріали теми, продемонстрував хороший обсяг знань і вмінь під час виконання графічної роботи. Не мав дисциплінарних зауважень.
C 75-81	13-14	22-24	40-43	Студент не в повному обсязі опанував матеріали дисципліни, про що свідчить середня якість ведення конспекту, наявність деяких помилок при виконанні графічної роботи.
D 64-74	10-12	18-22	36-40	Студент не в повному обсязі опанував матеріали дисципліни, про що свідчить неякісний рівень ведення конспекту, помилки при написанні контрольних робіт, невпевнені відповіді під час проведення заліків. Мали місце пропуски занять.
E 60-63	9	16-18	35-36	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал дисципліни, проявив неповажне відношення до занять зі значною кількістю пропусків, що негативно сказалося на підсумковій графічній роботі.
FX 35-59	5-10	10-18	20-31	Студент не опанував значну кількість тем і матеріалів дисципліни, не проявляв належного відношення до занять, про що свідчить низка пропусків і погані результати поточного і підсумкового контролю знань.
F 0-34	0-7	0-12	0-15	Дана оцінка є слідством вкрай поганого відношення студента до занять і майже повної відсутності знань з даної дисципліни.
	0	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за виступ студента на науково-практичній конференції або за публікацію статті за темою лекції, виконаної в межах дисципліни (від 5-7 до 10 балів в залежності від рівню конференції).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Коноплева Е. В. Специфика размещения многофункциональных комплексов в структуре крупнейших городов / Е. В. Коноплева, Д. Н. Гура // Коммунальное хозяйство городов. – 2007. – № 79. – С. 408– 413. – ISSN: 0869-1231.
2. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: Наук. посібник. – Львів: Вид. НУ «Львівська політехніка». 2010. – 608с.
3. Березко О.В. Архітектурно-планувальна організація комунікативного простору у структурі торгово-розважальних центрів / О.В. Березко. — дис..канд. арх:17.10.07; Львів. Львівська політехніка — Львів, 2017.— 225с.
4. Апопій В. В. Соціальна функція торгівлі / В. В. Апопій // Економіка і прогнозування. – 2007. – № 4. – 93 с.
5. Федосеева, И. Р. Торговые центры / И. Р. Федосеева, А. Г. Токмаджан, И. П. Васильева. – М.: Стройиздат, 1988. – 191 с
6. Гайкова, Л. В. Архитектурное проектирование многофункциональных общественных комплексов: учеб. пособие / Л. В. Гайкова. – Красноярск: КрасГАСА, 2008. – 202 с.
7. Велев, П. С. Пешеходные пространства городских центров / П. С. Велев. – М.: Стройиздат, 1983. – 191 с.

8. Аттавна Б. Принципи архітектурно-планувальної організації торговорозважальних комплексів (на прикладі країн Близького Сходу) : автореф. дис. ... д-ра архіт. : спец. 18.00.02 / Б. Аттавна ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – К., 2011. – 22 с.
9. Вихор Л. В. Питання просторової організації багатофункціональних розважальних комплексів / Л. В. Вихор // Вісник ХДАДМ. – 2009. – № 1. – С. 16–19. – ISSN: 1993-6400.
10. Ексарев В. А. Концепция функциональной организации центра отдыха в Днепропетровском гидропарке в г. Киеве / В. А. Ексарев, Н. М. Ексарева // Региональные проблемы архитектуры та містобудування. Сбірник наукових праць, випуски 3-4 (ОДАБА). 2002. – С. 37–43.
11. Мезенцев К. Трансформація публічних просторів у великих містах України на прикладі торговельно-розважальних центрів / К. Мезенцев, Н. Мезенцева, Т. Бура // Економічна та соціальна географія : наук. зб. – К., 2011. – Вип. 63. – С. 172–184. – ISSN: 2413-7154.
12. Праслова В. О. Архітектурно-планувальна організація підземних торговельно-розважальних комплексів : автореф. дис. ... д-ра арх. : спец. 18.00.02 / В. О. Праслова ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – К., 2010. – 20 с.
13. Besemer S. Shopping-Center der Zukunft. Planung und Gestaltung / S. Besemer. – Wiesbaden : Deutscher Universitäts-Verlag GmbH, 2004. – 565 p.
14. Broto C. New Shopping Malls / C. Broto. – Barcelona : Links International, 2007. – 240 p.
15. Crang M. Public Space, Urban Space and Electronic Space: Would the Real City Please Stand Up? / Mike Crang // Urban Studies. – 2000. – Vol. 37, № 1. – С. 301–317. – ISSN: 0042-0980.

Нормативна

1. ДБН В.2.2-16:2019 Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади
2. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення.
3. ДБН В.2.2-16:2019 ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій
4. ДСТУ Б А.2.4-4:2009 Основні вимоги до проектної та робочої документації
5. ДБН Б.1.1-14:2012 Склад та зміст детального плану території (чинний з 1.10.12)
6. ДСТУ Б А.2.4-7:2009 СПДБ. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень
7. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд
8. ДБН В.1.1.7-2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва
9. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій території

Допоміжна

1. Супрунович Ю. О. Формування об'ємно-просторового рішення громадсько-торговельних центрів на основі реновації промислових будівель / Ю. О. Супрунович // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К. : КНУБА, 2006. – Вип. 16. – С. 342–352. – ISSN: 2077-3455.
2. Скороходова А. В. Сучасне архітектурне середовище та його вплив на поведінку людини / А. В. Скороходова, Ю. В. Купрійова // Архітектура : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Б. С. Черкес. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. – С. 131–133
3. Фетисов О. И., Ильченко Д. Н.
4. Графические приемы визуальных коммуникаций в информационно-распределительной зоне общественных зданий / О. И. Фетисов, Д. Н. Ильченко // Теорія та практика дизайну. Технічна естетика. – 2014. – Вип. 6 – С. 160–165.
5. Цайдлер Э. Многофункциональная архитектура / Э. Цайдлер. – М. : Стройиздат, 1988. – 264 с.
6. Штейнбах Х. Э. Психология жизненного пространства / Х. Э. Штейнбах, В. И. Еленский. – М.: Речь, 2004. – 240 с.
7. Chebat J. C. Lost in a Mall: the Effects of Gender, Familiarity with the Shopping Mall and the Shopping Values on Shopper's Wayfinding Processes / Jean-Charles Chebat, Clair Gelinas-Chebat, Karina Therrien // Society for Marketing Advances. – New Orleans, 2003. – P. 195–

219.

8. Dudek-Mańkowska S. Shopping centres in the Warsaw Metropolitan Area / S. Dudek-Mańkowska // Acta Universitatis Carolinae, No. 1–2. – 2010. – P. 35–47.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Building type basics for retail and mix-use facilities
URL: http://book.uraic.ru/project/conf/txt/005/archvuz30_pril/050.htm (дата звернення: 21..08.2021).
1. Леонова А. Macy's – История США [Електронний ресурс] / А. Леонова. – Режим доступу:<http://ushistory.ru/esse/832-macys.html> – Название с экрана.
2. U.S. Shopping-Center Classification and Characteristics [Electronic Resource] – ICSC, 2015. – Mode of access: http://www.icsc.org/uploads/research/general/US_CENTER_CLASSIFICATION.pdf – Title from the screen.